Justitieutskottets betänkande 2026/27:JuU9

Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ny lag om viss personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten och ändringar i bl.a. brottsbalken.

Förslagen bygger på ett EU-direktiv och innebär att det införs ett nytt brott i brottsbalken, olaga nyttjande av tjänst, som gör det straffbart att nyttja en tjänst som utförs av en person som en följd av att han eller hon är utsatt för människohandel eller människoexploatering. Straffet föreslås vara fängelse i högst fyra år. Vidare ges Jämställdhetsmyndigheten möjlighet att behandla personuppgifter för att kunna utföra uppgiften som nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns tre reservationer (SD, V, MP) och ett särskilt yttrande (C).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:313 Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel.

Tre yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut 3
Redogörelse för ärendet 4
Utskottets överväganden 5
Inledning 5
Regeringens lagförslag 5
Utskottets ställningstagande 6
Skydd och stöd till offer för människohandel 6
Utskottets ställningstagande 8
Nationell kontaktpunkt enligt direktivet 8
Utskottets ställningstagande 9
Reservationer 11
1. Skydd och stöd till offer för människohandel, punkt 2 (V, MP) 11
2. Nationell kontaktpunkt enligt direktivet, punkt 3 (SD) 11
3. Nationell kontaktpunkt enligt direktivet, punkt 3 (V, MP) 12
Särskilt yttrande 13
Regeringens lagförslag, punkt 1 (C) 13
Bilaga 1
Förteckning över behandlade förslag 14
Propositionen 14
Följdmotionerna 14
Bilaga 2
Regeringens lagförslag 15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om viss personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten,
2. lag om ändring i brottsbalken,
3. lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem,
4. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
5. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
6. lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
7. lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:313 punkterna 1–7.

2. Skydd och stöd till offer för människohandel

Riksdagen avslår motion
2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 1 (V, MP)

3. Nationell kontaktpunkt enligt direktivet

Riksdagen avslår motionerna
2026/27:22 av Alexander Christiansson m.fl. (SD) och
2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 2.

Reservation 2 (SD)
Reservation 3 (V, MP)

Stockholm den 19 november 2026

På justitieutskottets vägnar

Teresa Carvalho

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Teresa Carvalho (S), Alexander Christiansson (SD), Mikael Damsgaard (M), Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Tobias Smedberg (V), Adam Marttinen (SD), Ulrika Westerlund (MP), Larry Söder (KD), Anna Wallentheim (S), Mats Hellhoff (SD), Mattias Vepsä (S), Roger Haddad (L), Sanna Backeskog (S), Olle Olson (M) och Rasmus Elfström (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:313 Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel och tre yrkanden i följdmotioner. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Justitieutskottet har gett arbetsmarknadsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionerna i de delar som berör arbetsmarknadsutskottets beredningsområde. Arbetsmarknadsutskottet beslutade att inte yttra sig.

I ärendet har utskottet också tagit emot en skrivelse från allmänheten (dnr 628-2026/27).

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag. Därefter behandlar utskottet motionsyrkanden med förslag om tillkännagivanden till regeringen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som bl.a. innebär att ett nytt brott, olaga nyttjande av tjänst, införs och att Jämställdhetsmyndigheten ges möjlighet att behandla personuppgifter i sin roll som nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU.

Jämför det särskilda yttrandet (C).

Propositionen

I propositionen föreslås de lagändringar som krävs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712 av den 13 juni 2024 om ändring av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om skydd av dess offer (ändringsdirektivet).

Regeringen bedömer att de flesta åtagandena i ändringsdirektivet uppfylls av gällande rätt och att det endast krävs ett fåtal lagändringar för att genomföra direktivet. Dessa lagändringar innefattar att ett nytt brott, olaga nyttjande av tjänst, ska införas i brottsbalken. Förslaget innebär att det blir straffbart att nyttja en tjänst som utförs av en person som en följd av att han eller hon är utsatt för människohandel eller människoexploatering. Regeringen föreslår att straffet ska vara fängelse i högst fyra år och att försök till olaga nyttjande av tjänst ska vara straffbart.

Därutöver bedömer regeringen att Jämställdhetsmyndigheten bör utses till att vara nationell kontaktpunkt för den gränsöverskridande vidareslussningen av brottsoffer för människohandel inom EU i enlighet med ändringsdirektivet.

För att Jämställdhetsmyndigheten ska kunna fullgöra uppgiften som nationell kontaktpunkt föreslår regeringen att en ny lag införs om viss personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten. Regeringen förslår vidare att det införs en ny sekretessbestämmelse som ska gälla hos Jämställdhetsmyndigheten i verksamhet som avser den uppgiften.

Slutligen föreslås vissa följdändringar för att hänvisningar till 2011 års människohandelsdirektiv ska avse den nu gällande lydelsen.

Regeringen föreslår att den nya lagen och lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens förslag. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

Utskottet övergår nu till att under särskilda rubriker behandla motionsyrkanden med förslag om tillkännagivanden till regeringen.

Skydd och stöd till offer för människohandel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om stärkt skydd och stöd till brottsoffer utsatta för människohandel.

Jämför reservation 1 (V, MP).

Motionen

I kommittémotion 2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder i syfte att stärka skyddet och stödet till brottsoffer utsatta för människohandel för att fullt ut uppfylla ändringsdirektivets krav.

Propositionen

Som framgår ovan bedömer regeringen att de flesta åtagandena i ändringsdirektivet uppfylls av gällande rätt och att det endast krävs ett fåtal lagändringar för att genomföra direktivet. Regeringen konstaterar att några remissinstanser invänder mot denna bedömning och efterfrågar andra ändringar än de som den bakomliggande utredningen föreslår. Invändningarna handlar bl.a. om att det finns problem i utformningen och den faktiska tillämpningen av t.ex. det migrationsrättsliga och socialrättsliga regelverket, bl.a. genom att offer för människohandel tas i förvar och utvisas eller avvisas från landet. En remissinstans invänder mot att vissa brottsoffer som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. inte har rätt till insatser enligt 11 kap. 1 § och 12 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) och anför att medlemsstaterna enligt skäl 18 till ändringsdirektivet bör säkerställa att brottsoffer får stöd oavsett nationalitet eller statslöshet, medborgarskap, bosättningsort eller uppehållsstatus. Regeringen, som konstaterar att skälen till ändringsdirektivet inte är bindande, anser emellertid att det befintliga regelverket uppfyller ändringsdirektivets krav. Bland annat har offer för människohandel typiskt sett möjlighet att få uppehållstillstånd som

bevisperson enligt 5 kap. 15 § första stycket utlänningslagen (2005:716) eller för betänketid enligt andra stycket för att återhämta sig och för att kunna ta ställning till om han eller hon vill samarbeta med de brottsutredande myndigheterna. Därtill pekar regeringen på att en lagändring i 10 kap. 2 § socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 oktober 2026 som förtydligar ansvarsfördelningen mellan Migrationsverket och socialtjänsten för vissa utländska medborgare.

I propositionen bemöter regeringen även en invändning om att det finns risk för att genomförandet av den s.k. migrations- och asylpakten gör att Sverige inte uppfyller artikel 11a om offer för människohandel som kan vara i behov av internationellt skydd. Den 12 juli 2026 trädde omfattande ändringar av terminologin och systematiken för det svenska asylförfarandet i kraft för att anpassa svensk rätt till migrations- och asylpakten. Regeringen bedömer att ändringarna inte fråntar offer för människohandel rätten att ansöka om internationellt skydd eller motsvarande nationell status, och att Sverige därför uppfyller kravet i artikel 11a.

Genom ändringsdirektivet får artikel 11.4 en ny lydelse som innebär att medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genom lagar och andra författningar inrätta en eller flera mekanismer som syftar till tidig upptäckt och identifiering av brottsoffer samt hjälp och stöd till identifierade och förmodade brottsoffer i samarbete med relevanta stödorganisationer. Medlemsstaterna ska även utse en kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer. Utredningen bedömer att Manual vid misstanke om människohandel (manualen) som hanteras av Jämställdhetsmyndigheten kan fylla denna funktion, men att det behöver göras en rättslig förankring av Jämställdhetsmyndighetens ansvar och att detta lämpligen görs genom en ändring i myndighetens instruktion. Flera remissinstanser menar dock att det är tveksamt om manualen uppfyller det krav på rättslig formalisering av vidareslussningsmekanismerna som direktivet ställer upp. Regeringen konstaterar att direktivet inte reglerar hur det faktiska arbetet med vidareslussning av brottsoffer bör utformas i detalj. Regeringen bedömer att det inte krävs någon lagreglering av manualens status som vidareslussningsmekanism. Utredningens förslag om att en förankring av Jämställdhetsmyndighetens ansvar för manualen ska göras genom en ändring i myndighetens instruktion bereds vidare i Regeringskansliet. Vidare noterar regeringen att utredningen föreslår att Socialstyrelsen ges i uppdrag att, i samråd med Jämställdhetsmyndigheten, ta fram ytterligare stödmaterial och vidta kunskapshöjande åtgärder för att förbättra genomslaget för manualen. Även detta förslag bereds vidare inom Regeringskansliet. Att manualen uppfyller kraven i ändringsdirektivet innebär enligt regeringen inte heller att det saknas utrymme för förbättring. Manualen och dess tillämpning behöver löpande utvärderas och uppdateras.

För en fullständig redogörelse för ändringsdirektivets innehåll och regeringens bedömning av hur svensk rätt förhåller sig till detta hänvisas till propositionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som inte utesluter att det i andra sammanhang kan finnas anledning att se över skyddet och stödet för brottsoffer utsatta för människohandel, står bakom regeringens bedömning att de flesta åtagandena i ändringsdirektivet uppfylls av gällande rätt och att de nu föreslagna lagändringarna är tillräckliga för att direktivet ska anses genomfört i sin helhet. Utskottet noterar därtill att utredningens övriga förslag på området bereds vidare inom Regeringskansliet. Utskottet finner inte skäl att tillstyrka motion 2026/27:27 (V) yrkande 1.

Nationell kontaktpunkt enligt direktivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Jämställdhetsmyndighetens uppgift som nationell kontaktpunkt.

Jämför reservation 2 (SD) och 3 (V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2026/27:22 av Alexander Christiansson m.fl. (SD) begärs ett tillkännagivande om att en annan myndighet än Jämställdhetsmyndigheten bör utses till nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU.

I kommittémotion 2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör vidta åtgärder i syfte att stärka Jämställdhetsmyndighetens förutsättningar att vara nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU.

Propositionen

Som skäl för att utse Jämställdhetsmyndigheten till nationell kontaktpunkt anför regeringen att myndigheten har i uppgift att främja utvecklingen av förebyggande insatser mot bl.a. prostitution och människohandel. Myndigheten har också i uppgift att på nationell nivå samordna arbetet mot prostitution och människohandel, utveckla samverkan mellan myndigheter och andra aktörer, liksom med internationella aktörer, bistå myndigheterna med metodstöd och kompetensutveckling samt delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet. Mot bakgrund av Jämställdhetsmyndighetens uppdrag och den kompetens som därigenom redan finns på myndigheten delar regeringen utredningens bedömning att Jämställdhetsmyndigheten är lämpad för uppgiften som kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU enligt direktivet. Att myndigheten redan i dag har en central roll på området

bör enligt regeringen även öka förutsättningarna för kontaktpunktens genomslag.

Regeringen konstaterar att Jämställdhetsmyndigheten har avstyrkt att funktionen placeras vid myndigheten, bl.a. för att uppgiften skiljer sig från myndighetens nuvarande arbete, eftersom den inte ansvarar för gränsöverskridande stöd till brottsoffer och inte hanterar individärenden. Myndigheten påpekar också att den nya uppgiften skulle innebära att det behöver införas en ny verksamhet inom myndigheten med tillhörande behov av ett nytt it-system och menar att åtgärden utgör ett ineffektivt användande av statens medel.

Regeringen noterar att funktionen kommer att innebära nya arbetsuppgifter för Jämställdhetsmyndigheten. Även om myndigheten som kontaktpunkt kommer att behöva kunna ta emot och registrera viss information om enskilda krävs det inte någon individhantering i den mening att kontaktpunkten ska ha direktkontakt med det brottsoffer som är föremål för vidareslussning. Inte heller kommer kontaktpunkten att vara ansvarig för att säkerställa att brottsoffret i fråga faktiskt slussas vidare till den andra medlemsstaten. Praktiskt stöd och hjälp till offer för människohandel kommer även fortsättningsvis att hanteras av de myndigheter som har i uppgift att agera och bistå med stödinsatser vid människohandelsärenden. Regeringen anför vidare att den delar utredningens bedömning att det är rimligt att anta att kontaktpunkten kan komma att hantera upp emot ett femtiotal ärenden varje år. Eftersom arbetet främst kommer att innebära kontakt med offentliga aktörer i Sverige och med motsvarande nationella kontaktpunkter i andra EU-länder kan arbetsinsatsen per ärende förväntas vara relativt begränsad. Regeringen anser vidare att arbetsuppgiften dessutom kan komma att bidra positivt till myndighetens övriga uppdrag och därmed även vara en framgångsfaktor för kontaktpunktens genomslag.

Regeringen, som konstaterar att uppgiften som nationell kontaktpunkt inte på ett självklart sätt passar in någonstans i det svenska systemet, gör sammantaget bedömningen att Jämställdhetsmyndigheten är den myndighet som är lämpligast och som därför bör utses till kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer i enlighet med ändringsdirektivet. Uppgiften bör ges genom en ändring i Jämställdhetsmyndighetens instruktion. Regeringen har för avsikt att besluta om en sådan förordningsändring.

Regeringen bedömer att förslaget om en ny lag om personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten och ändring av offentlighets- och sekretesslagen inte medför några kostnadsökningar som inte kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Utskottets ställningstagande

Av ändringsdirektivet följer en skyldighet för Sverige att utse en nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU. I propositionen redogör regeringen för sina skäl till

att utse Jämställdhetsmyndigheten till en sådan kontaktpunkt. Regeringen avslutar redogörelsen med att konstatera att uppgiften som nationell kontaktpunkt inte på ett självklart sätt passar in någonstans i det svenska systemet. Vid en sammantagen bedömning anser regeringen dock att Jämställdhetsmyndigheten är den myndighet som är lämpligast för uppgiften. Utskottet finner inte anledning att ifrågasätta denna bedömning och avstyrker därmed motion 2026/27:22 (SD).

När det gäller Jämställdhetsmyndighetens förutsättningar att hantera uppgiften som nationell kontaktpunkt noterar utskottet att regeringen bedömer att arbetet främst kommer att innebära kontakter med offentliga aktörer i Sverige och med motsvarande nationella kontakter i andra EU-länder, att det kommer att röra sig om runt femtio ärenden per år och att arbetsinsatsen per ärende kan förväntas vara relativt begränsad. Vidare gör utskottet ingen annan bedömning än den regeringen har gjort om att lagförslagen inte medför några kostnadsökningar som inte kan hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Sammantaget finner utskottet inte skäl att ställa sig bakom motion 2026/27:27 (V) yrkande 2, som avstyrks.

Reservationer

1. Skydd och stöd till offer för människohandel, punkt 2 (V, MP)

av Tobias Smedberg (V) och Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att det nuvarande regelverket och dess tillämpning inte fullt ut uppfyller ändringsdirektivets krav, och att kommande reformer kan försämra skyddet för offer för människohandel ytterligare, vilket också flera remissinstanser framhåller. Det handlar bl.a. om att dagens regler begränsar möjligheten att ge stöd till de offer för människohandel som saknar uppehållstillstånd. Exempelvis tas dessa offer ibland i förvar och utvisas i stället för att få skydd och stöd. Vidare riskerar brister i samordningen mellan de ansvariga myndigheterna att leda till att brottsoffren inte får det skydd och stöd de har rätt till. Vi anser inte att de förslag som nu behandlas kommer till rätta med dessa brister. För att fullt ut uppfylla direktivets krav bör regeringen därför återkomma med förslag på åtgärder som stärker skyddet och stödet till brottsoffer utsatta för människohandel.

2. Nationell kontaktpunkt enligt direktivet, punkt 3 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Adam Marttinen (SD) och Mats Hellhoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2026/27:22 av Alexander Christiansson m.fl. (SD) och
avslår motion
2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi välkomnar regeringens förslag om att införa ett nytt brott mot människohandel. Kampen mot människohandel är viktig och syftar ytterst till att bekämpa organiserad brottslighet, motverka skuggsamhället och förhindra att människor, ofta från utsatta förhållanden, exploateras.

När det gäller Jämställdhetsmyndighetens roll är vi dock av uppfattningen att myndigheten på sikt bör läggas ned och dess verksamheter fördelas på andra lämpliga myndigheter. Detta försvåras av att myndigheten nu föreslås få ytterligare uppgifter. Det kan dessutom noteras att myndigheten, enligt sitt remissvar, inte ens själv vill åta sig uppgiften. Regeringen konstaterar vidare att uppgiften som nationell kontaktpunkt inte självklart passar in någonstans i det svenska systemet. Att under dessa förutsättningar ändå ge Jämställdhetsmyndigheten uppgiften framstår inte som lämpligt. Vi anser därför sammantaget att en annan myndighet än Jämställdhetsmyndigheten bör utses att vara nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU.

3. Nationell kontaktpunkt enligt direktivet, punkt 3 (V, MP)

av Tobias Smedberg (V) och Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V) yrkande 2 och
avslår motion
2026/27:22 av Alexander Christiansson m.fl. (SD).

Ställningstagande

Jämställdhetsmyndigheten har i sitt remissvar avstyrkt att uppgiften att vara nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer placeras vid myndigheten av skäl som framgår ovan. Med hänsyn till de uppgifter som myndigheten redan i dag ansvarar för instämmer vi dock i regeringens bedömning att Jämställdhetsmyndigheten är den myndighet som är bäst lämpad att vara nationell kontaktpunkt enligt ändringsdirektivet. Vi anser dock att det är centralt att myndigheten får bästa möjliga förutsättningar att utöva sitt nya uppdrag, t.ex. i form av ett uppdaterat it-system och andra resurser. Regeringen bör därför vidta åtgärder i syfte att stärka Jämställdhetsmyndighetens förutsättningar att vara nationell kontaktpunkt för den gränsöverskridande vidareslussningen av brottsoffer.

Särskilt yttrande

Regeringens lagförslag, punkt 1 (C)

Rasmus Elfström (C) anför:

Människohandel och människoexploatering är fruktansvärda brott som innebär ett hänsynslöst utnyttjande av människor. Dessa brott begås ofta inom ramen för organiserad brottslighet och skapar stora ekonomiska vinster.

Jag välkomnar propositionen, som innefattar de lagförslag som krävs för att genomföra ändringsdirektivet. Det är dessa förslag som utskottet har haft att ta ställning till och som jag står bakom. Jag vill dock framhålla att jag framöver ser ett stort behov av att fortsätta driva på arbetet mot människohandel, både nationellt och inom EU. Polisens arbete måste utvecklas, den uppsökande verksamheten behöver breddas, stödet till våldsutsatta måste öka och arbetet med att bekämpa såväl enskild som multipel exploatering måste förbättras avsevärt. Jag vill även lyfta fram vikten av samordnade exitprogram. Detta är frågor jag har drivit i andra sammanhang, och jag kommer att noga följa det fortsatta arbetet och återkomma med förslag om det finns skäl för det.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:313 Ett nytt brott och andra åtgärder mot människohandel:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om viss personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.

Följdmotionerna

2026/27:22 av Alexander Christiansson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utse en annan myndighet än Jämställdhetsmyndigheten att vara nationell kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer för människohandel inom EU och återkomma med eventuella lagförslag som det skulle medföra, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2026/27:27 av Carina Örgård m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder i syfte att stärka skyddet och stödet för brottsoffer utsatta för människohandel för att fullt ut uppfylla direktivets krav och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder i syfte att stärka Jämställdhetsmyndighetens förutsättningar att vara nationell kontaktpunkt för den gränsöverskridande vidareslussningen av brottsoffer för människohandel inom EU och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om viss personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten

Härigenom föreskrivs[1] följande.

Lagens syfte

1 § Syftet med denna lag är att ge Jämställdhetsmyndigheten möjlighet att behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Jämställdhetsmyndighetens verksamhet som kontaktpunkt för gränsöverskridande vidareslussning av brottsoffer enligt artikel 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Förhållandet till annan reglering

3 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712.

Personuppgiftsansvar

5 § Jämställdhetsmyndigheten är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Ändamål med personuppgiftsbehandlingen

6 § Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för Jämställdhetsmyndighetens verksamhet enligt 2 §.

7 § Personuppgifter som behandlas enligt 6 § får behandlas även för uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning.

Personuppgifterna får behandlas även för andra ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

Tillgången till personuppgifter

8 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till det som var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Behandling av känsliga personuppgifter

9 § Personuppgifter som avses i artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning (känsliga personuppgifter) får behandlas med stöd av artikel 9.2 g i förordningen om det är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Sökbegränsningar

10 § Det är förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter eller uppgifter som avses i artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

11 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Detta hindrar dock inte att Jämställdhetsmyndigheten arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Rätten att göra invändningar

12 § Artikel 21.1 i EU:s dataskyddsförordning om rätten att göra invändningar gäller inte vid sådan behandling som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om brottsbalken

dels att 4 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 kap. 1 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	4 kap.
	1 c §
	Den som, i annat fall än vad som avses i 1 a eller 1 b §, nyttjar en tjänst som utförs av en person som en följd av att han eller hon är utsatt för människohandel eller människoexploatering, döms för olaga nyttjande av tjänst till fängelse i högst fyra år.
	10 §[2]
För försök, förberedelse eller stämpling till människorov, människohandel, grov människoexploatering, olaga frihetsberövande, äktenskapstvång eller barnäktenskapsbrott och för underlåtenhet att avslöja eller förhindra ett sådant brott döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök, förberedelse eller stämpling till människoexploatering, grovt olaga tvång, grovt olaga hot, grovt hemfridsbrott eller grovt olaga intrång *och* för försök till äktenskapsresebrott *eller* äktenskapsresebrott mot barn *samt* för försök eller förberedelse till dataintrång som om det fullbordats inte skulle ha varit att anse som ringa, eller grovt dataintrång.	För försök, förberedelse eller stämpling till människorov, människohandel, grov människoexploatering, olaga frihetsberövande, äktenskapstvång eller barnäktenskapsbrott och för underlåtenhet att avslöja eller förhindra ett sådant brott döms det till ansvar enligt 23 kap. Detsamma gäller för försök, förberedelse eller stämpling till människoexploatering, grovt olaga tvång, grovt olaga hot, grovt hemfridsbrott eller grovt olaga intrång, för försök till äktenskapsresebrott, äktenskapsresebrott mot barn *eller olaga nyttjande av tjänst och* för försök eller förberedelse till dataintrång som om det fullbordats inte skulle ha varit att anse som ringa, eller grovt dataintrång.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712.

[2] Senaste lydelse 2026:950.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 § lagen (2008:962) om valfrihetssystem ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

7 kap.

1 §[1]

En upphandlande myndighet får utesluta en sökande om myndigheten får kännedom om att den sökande enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artiklarna 3 och 5–12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, i den ursprungliga lydelsen, eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 14 i det direktivet, eller

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets ram-	6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets ram-

[1] Senaste lydelse 2026:884.

beslut 2002/629/RIF, i *den ursprungliga* lydelsen.	beslut 2002/629/RIF, i lydelsen *enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712*.

Om den sökande är en juridisk person, får den sökande uteslutas om en fysisk person som ingår i den sökandes förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera den sökande.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. För valfrihetssystem som annonserats före ikraftträdandet gäller 7 kap. 1 § i den äldre lydelsen.

4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 40 kap. 8 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 40 kap. 7 l §, och närmast före 40 kap. 7 l § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	40 kap.
	Viss verksamhet vid Jämställdhetsmyndigheten
	7 l §
	Sekretess gäller hos Jämställdhetsmyndigheten i verksamhet som avses i 2 § lagen (2026:000) om viss personuppgiftsbehandling vid Jämställdhetsmyndigheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.
	För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.
8 §[2]	
Den tystnadsplikt som följer av 1, 2, 4, 5, 7 d, 7 g *och* 7 i §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.	Den tystnadsplikt som följer av 1, 2, 4, 5, 7 d, 7 g, 7 i *och 7 l* §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712.

[2] Senaste lydelse 2026:1202.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 1 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

13 kap.

1 §[1]

En upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten genom kontroll enligt 15 kap. eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artiklarna 3 och 5–12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, i den ursprungliga lydelsen, eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 14 i det direktivet, eller

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer	6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer

[1] Senaste lydelse 2026:880.

och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i *den ursprungliga* lydelsen.	och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen *enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712*.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 1 § lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

13 kap.

1 §[1]

En upphandlande enhet som är en upphandlande myndighet ska utesluta en leverantör från att delta i ett kvalificeringssystem eller en upphandling, om enheten genom en kontroll enligt 14 kap. 3 § eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar

1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,

4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113,

5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artiklarna 3 och 5–12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, i den ursprungliga lydelsen, eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 14 i det direktivet, eller

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer

6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer

[1] Senaste lydelse 2026:881.

och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i *den ursprungliga* lydelsen.	och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen *enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712*.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
11 kap.	
1 §[1]	
En upphandlande myndighet eller en sådan upphandlande enhet som avses i 1 kap. 20 § första stycket 1 ska utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om myndigheten eller enheten genom kontroll eller på annat sätt får kännedom om att leverantören enligt en dom som fått laga kraft är dömd för brott som innefattar	
1. sådan brottslighet som avses i artikel 2 i rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet,	
2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i, korruption enligt artikel 2.1 i rådets rambeslut 2003/568/RIF av den 22 juli 2003 om kampen mot korruption inom den privata sektorn, eller korruption enligt nationella bestämmelser,	
3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen som utarbetats på grundval av artikel K.3 i fördraget om Europeiska unionen, om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen,	
4. penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113,	
5. terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet såsom de definieras i artiklarna 3 och 5–12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, i den ursprungliga lydelsen, eller anstiftan, medhjälp och försök att begå brott i den mening som avses i artikel 14 i det direktivet, eller	
6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer	6. människohandel enligt definitionen i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/36/EU av den 5 april 2011 om förebyggande och bekämpande av människohandel, om skydd av dess offer

[1] Senaste lydelse 2026:882.

och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i *den ursprungliga* lydelsen.	och om ersättande av rådets rambeslut 2002/629/RIF, i lydelsen *enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1712*.

Är leverantören en juridisk person, ska leverantören uteslutas om en person som ingår i leverantörens förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan har dömts för brottet. Detsamma gäller om den som har dömts för brottet är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera leverantören.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Tryck: Elanders Sverige AB, Vällingby 2026